

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2016-17
Økonomiske Principper B

1. årsprøve

3. januar 2017

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte et tilsyn, blive registreret som syg hos denne. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Opgave A

Svar på følgende tre spørgsmål.

1. Forklar forskellen mellem kvantitetsligningen og kvantitetsteorien.
2. Forklar hvorfor investeringsefterspørgslen må antages at afhænge af realrenten, snarere end af den nominelle rente.
3. Hvis bankerne har en reservebrøk på 100 pct., eller hvis husholdningerne har en kassebrøk på 100 pct., er pengebasen lig pengemængden. Sandt eller falsk? Begrund.

Opgave B

I denne opgave ses der nærmere på samspillet mellem skatter, offentligt forbrug, offentlig saldo og produktivitet i økonomien.

Betragt til det formål følgende økonomiske model

$$Y = C + I + \bar{G} \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b(Y - \bar{T}), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = c - dr, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$Y = A\bar{K}^\alpha \bar{L}^{1-\alpha} \quad (\text{B.4})$$

$$A = \bar{A} \quad (\text{B.5})$$

$$OB = \bar{T} - \bar{G} \quad (\text{B.6})$$

hvor Y angiver såvel den aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser som det samlede udbud heraf, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, T er de samlede skattebetalinger, r er realrenten, A er det teknologiske niveau (produktiviteten), K er mængden af realkapital, og L er beskæftigelsen. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen.

1. Beskriv modellen og alle relationerne grundigt. Vurder om modellen er mest velegnet til at beskrive en økonomi på det korte eller lange sigt. Og vurder om modellen er velegnet til at beskrive dansk økonomi? Begrund.

2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalysekema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalysekema *eller* et piledigram. Er der klassisk dikotomi i modellen? Begrund.

Den samlede opsparing i økonomien, S , er givet ved

$$S = (1 - b) \bar{A} \bar{K}^\alpha \bar{L}^{1-\alpha} - a + b\bar{T} - \bar{G}. \quad (\text{B.7})$$

3. Udled (B.7), beskriv indholdet og forklar, hvorfor opsparingen ikke afhænger af realrenten, r .

Betragt nu en situation, hvor regeringen ønsker at *sænke* de samlede skatter med $\Delta\bar{T}$. Dvs. $\Delta\bar{T} < 0$.

4. Benyt (B.7) til at afgøre, hvordan en ændring i skatterne på $\Delta\bar{T} < 0$ (mens $\Delta\bar{G} = 0$) påvirker opsparingen. Illustrer derudover situationen i et diagram med investeringer og opsparing på x -aksen og realrenten på y -aksen. Hvordan påvirker skattesænkningen størrelsen på Y ? Begrund.

Skattesænkningen skaber isoleret set et underskud på de offentlige finanser. Men antag nu, at regeringen ønsker at finansiere skattereduktionen ved at reducere de offentlige udgifter tilsvarende. Regeringen ændrer med andre ord G , således at $\Delta\bar{G} = \Delta\bar{T} < 0$.

5. Benyt igen (B.7) til at afgøre, hvordan denne reduktion af det offentlige forbrug *isoleret set* (dvs. se på konsekvensen af $\Delta\bar{G} < 0$, $\Delta\bar{T} = 0$) påvirker opsparingen.
6. Er opsparingen *samlet set* steget eller faldet, efter at både skatterne og det offentlige forbrug er reduceret? Begrund. Hvad er konsekvensen for Y ?

En del af det offentlige forbrug består af udgifter til uddannelse og forskning. Antag at disse udgifter påvirker teknologiniveauet i økonomien, og at der eksisterer følgende sammenhæng

$$A = e + f\bar{G}, \quad e, f > 0. \quad (\text{B.5'})$$

I det følgende bliver (B.5) erstattet af (B.5'), og under disse antagelser kan den samlede indkomst i økonomien skrives

$$Y = [e + f\bar{G}] \bar{K}^\alpha \bar{L}^{1-\alpha}. \quad (\text{B.8})$$

7. Benyt (B.8) til at vurdere, hvordan Y samlet set påvirkes af en skattenedsættelse, der er fuldt ud finansieret af det offentlige forbrug. Begrund.
8. Analysen har udeladt en vigtig problemstilling, nemlig at skattereduktioner kan føre til et større arbejdsudbud, dvs. større \bar{L} . Det vil trække i retning af at øge samfundets indkomst, Y , når skatten sænkes. Diskuter i lyset af denne oplysning og med afsæt i resultaterne fra denne opgave, de følgende spørgsmål:
 - (a) Hvilke overvejelser skal regeringen gøre sig i forbindelse med fuldt finansierede skatteændringer, hvis den har en målsætning om at skabe den størst mulige samfundsindkomst?
 - (b) Kan man ud fra en ren fagøkonomisk betragtning konkludere, at den mest hensigtsmæssige politik er den, der sikrer den størst mulige indkomst? Begrund.